

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE
Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SKEDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.
Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XIV. 104 NO. 31

DEŽELA ORGANIZACIJ

V tej deželi je tisoče različnih organizacij, kulturnih, gospodarskih, političnih, podpornih, verskih, zabavnih itd. Od strani oblasti ni skoro nikakih zaprek za ustanavljanje organizacij, posebno še, če so iste bolj lokalnega pomena. Svoboda ustanavljanja organizacij je skoro tako velika in samoumevna kot svoboda tiska in zborovanja.

Glede poslovanja organizacij, posebno takih, ki so gospodarskega pomena, pa je treba nekoliko državne kontrole, da se člani istih zavarujejo pred izkoriščanjem in škodo. Člani bi bili lahko oškodovani od strani vodstva, bodisi vsled nevednosti ali pa nepoštenosti istega.

Ta državna kontrola je prav posebno uveljavljena, z ozirom na bratske podpirne organizacije, ki proti določenim prispevkom obljubujejo svojim članom določene podpore. Razvoj teh organizacij je zahteval gotove državne regulacije in te so izražene v tovrstnih postavah. Te postavbe v glavnem zahtevajo, da morajo biti dohodki organizacij tako visoki, da bodo lahko krili pričakovane izdatke. Računati se mora tudi za bodočnostjo, ne samo s sedanostjo. Nadalje skušajo državne regulacije preprečiti lahkomišelnostne spekulacije z gotovino organizacij, da se članstvo obvaruje izgub.

Postavne regulacije so včasih upravam raznih podpornih organizacij nekoliko sitne, toda v splošnem so zdrave. Nekdaj takih regulacij ni bilo, pa so nekatere organizacije živele tako rekoč iz rok v usta, in posledica je bila, da so nekatere propadle, člani pa so se obrisali za vplačane prispevke. In mnogi izmed teh razočaranih članov so bili takrat že stari in bolehnii in vsled tega ne več sprejemljivi v drugo organizacijo.

Danes ni več te nevarnosti. Postave zahtevajo, da je članu zagotovljeno tisto, za kar je zavarovan in za kar plačuje. Dolgoletne izkušnje v zvezi z državnimi regulacijami so postavile naše podpirne organizacije na trdno in zanesljivo podlago. Ako je organizacija stoprocentno solventna, pomeni to, da je zmožna in da bo tudi za dogledno bodočnost zmožna zadostiti svojim oblicacijam, pod pogojem, da se splošne gospodarske razmere dežele razvijajo prilično normalno. Nekatere podpirne organizacije izkazujejo celo nadstoprocentno solventnost, kar pomeni, da so še nekoliko trdnješe kot postavba od njih zahteva. Med organizacijami, ki izkazujejo nadstoprocentno solventnost, je tudi naša J. S. K. Jednota, kar znači, da je naša organizacija res trdna in zanesljiva.

Organizacije raznih vrst se navadno omejujejo le na določene panoge ali namene. Politične organizacije rešujejo politične probleme, farmerske organizacije se bavijo s problemi farmerjev, kulturne organizacije se omejujejo na gojitve kulture, bratske podpirne organizacije pa se v splošnem bavijo le z zadevami bratskega zavarovanja. Med slednjimi najdemo nekatere, ki skušajo deloma reševati še druge probleme, ki direktno ne spadajo v delokrog podpornih organizacij, toda teh ni veliko. Večina je mnenja, da jim samo polje bratskega zavarovanja daje dovolj dela. Med organizacijami, ki se bavijo izključno s problemi bratskega zavarovanja, je tudi naša J. S. K. Jednota. Članstvo, ki je potom svojih konvencij določilo to smernico, je v splošnem zadovoljno z njo, ker vsaj dosedaj se je izkazala za dobro in pravilno.

Mi kot člani J. S. K. Jednote seveda niti od daleč ne mislimo kritizirati podpornih organizacij, ki poleg bratskega zavarovanja prevzemajo še druge naloge. Vsaka organizacija ima neoporečno pravico, da si sama določa svojo smernico. Mi želimo vsaki organizaciji dobro, toda v notranje razmere drugih se ne vtikamo ter nimamo niti časa niti volje niti drznosti, da bi se postavljali za njihove svetovalce in sodnike.

Z ozirom na našo Jednoto pa nam izkušnje kažejo, da je sedanja nestranska smernica prava. V organizaciji imamo člane najrazličnejših političnih, verskih in svetovnih nazorov in nihče izmed njih ni zaradi svojega mišljenja niti protežiran niti zapostavljen. Vse, kar želimo od naših članov, je, da so lojalni in zvesti svoji organizaciji in da ne skušajo vanjo zanašati problemov, ki v smislu pravil ne spadajo tja. Izven naših društev, federacij in Jednote pa se kot svobodni državljani lahko udeležujejo v kateri koli politični, verski ali drugačni skupini ali pa v nobeni. Privatno mišljenje katerega koli člana se od strani naše organizacije smatra za njegovo nedotakljivo osebno lastnino.

Tej naši smernici, kateri skušamo po najboljših možnostih slediti, pripada nedvomno v veliki meri zasluga, da vlada v organizaciji mir, soglasje in pravo bratstvo,

da uživa naša Jednota med vsemi sloji našega življa lep ugled in da beleži napredek, kjer koli in kadar koli so pogoji količkaj ugodni. Nestranska smernica naše Jednote ji tudi omogoča, da živi poleg drugih sličnih organizacij kot dobra sestra. Nobenega vzroka ni za preprič, nobenega vzroka za omalovaževanje.

Kakor je v tej veliki ameriški republiki prostor, svoboda in enaka pravica za državljane vseh mišljenj in nazorov, ki upoštevajo postavbe, tako je v naši J. S. K. Jednoti. Na tej podlagi se je ta republika razvila med najbolj uvaževane države na svetu in na tej podlagi se je naša Jednota razvila in postavila v častno vrsto najbolj podpornih organizacij v tej deželi. Bratje in sestre, bodimo ponosni na to našo nestransko smernico, ki čuva svobodo našega prepričanja, na podoben način, kakor smo ponosni na zastavo naše republike, na zvezdno zastavo svobode!

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

navadne drvarnice. Zato bi bilo najbolje, da rojaki v državi Washington kandidirajo župana Mr. Shobra za kongres. On bo svojim kolegom lahko v praksi pokazal in dokazal, da je njegova ideja glede oblike mestnih ključev zdrava in milemu narodu direktno koristna. Predlog, če bo stavljen, bo gotovo sprejet, predsednik ga bo podpisal in vrhovno sodišče bo njegovo ustavnost vzdržalo z vsemi devetimi glasovi.

Mesta in župani, ki bodo vpleljali predlagani novi običaj, si bodo pridobili nesmrtno slavo in urnesni sloves, kajti vsakemu posetniku bo bolj ustrezno z okusnim sendvičem in čašo dobre pijače kot s kosom poličnega pleha. In zvezda zelene države Washington se bo na naši zvezdnati zastavi zablestela kot prava zvezda danica.

A. J. T.

ZELENI WASHINGTON

(Nadaljevanje s 1. strani)

rov, ki so tisti čas divjali v raznih delih države Washington, in res, da vsled nenavadno hude suše, ki to leto tam gospodarji, rastlinstvo ni tako sočno kot običajno, toda vse to mojega vznihanja ni niti malo pokvarilo. Pozdravljen, biser severnega Pacifika!

Po kratkem odpočitku sem se z busom odpravil v mestce Enumclaw, tam pa sem brž našel rojake, naše člane, ki so me gostoljubno sprejeli, in prijazna slovenska deklica me je uslužbo v svojem avtomobilu odpeljala v tri milje oddaljeno slovensko farmersko naselbino Krain, do dvorane, kjer je bila za tisti večer napovedana proslava jednotine štiridesetletnice, katero so skupno priredila društva št. 32, 72, 162 in 176. (Pri tej priliki naj omenim, da me je pri odhodu iz države Washington popeljal prav do vlaka v Seattle prijazen slovenski fant; tamkajšnja slovenska mladina mi bo že zaradi tega vedno ostala v lepem spominu.) Vsa štiri omenjena društva so bila na prireditvi častno zastopana, zakar zaslužijo vse priznanje, kajti razdalja med sedeži posameznih društev so znatne.

Program proslave je vrnem vodil sobrat G. J. Porenta, bivši glavni odbornik, bivši večkratni delegat in eden ustanoviteljev društva št. 176 v Tacomi. Govori so bili v splošnem kratki, občinstvo pozorno in navdušeno. Mlada Miss Kekada, članica mladinskega oddelka društva št. 162, me je presenetila z lepim slovenskim nagovorom in prav tako lepim šopkom vrtnic, nagljev, rožmarina in drugih vrtnih lepotic, ki tako sijajno uspevajo v slovenski naselbini Krain. Banket je pokazal, da so tamkajšnje rojakinje umetnice v kuhinji, pri hitri in prijazni postrežbi in v okraševanju omyz. Vse je bilo, "v rožcah" v pravem pomenu besede, še predno smo prišli do piva.

In potem to srečevanje in pozdravljanje s stariimi in novimi prijatelji! Toliko znancev in prijateljev prav gotovo ne bi našel v vsej rodni Sloveniji, kot sem jih samo v mali slovenski naselbini Krain v Washingtonu. Nekatere sem takoj spoznal, pri drugih je bilo treba nekoliko osvežiti spomin, z mnogimi pa sem se pozdravil prvič, vendar kot s stariimi znanci. To je tista lepa posebnost naših ljudi, ki je posebno izrazita na zapadu.

Presenetila me je velika in moderna slovenska dvorana, ki so jo rojaki zgradili v farmerski naselbini Krain. Taka dvorana bi delala čast mnogo večji slovenski naselbini.

Za prenočišče in za prevoz v Cle Elum, Wash., kjer je bila za drugi dan napovedana proslava jednotine 40-letnice, prirejena od društva št. 39 v Roslynu in št. 167 v Cle Elumu, je bilo vse aranžirano in urejeno brez moje brige. Tiste avtomobilske vožnje med Cumberlandom, kjer sem prenočil, in med Cle Elumom, ne bom nikdar pozabil, kajti bila mi je užitek prve vrste. Videl sem že mnogo divje romantičnih krajev v tej deželi, toda dvomim, da kaj tovrstno lepega kot na tisti poti.

Krasna nova cesta je speljana skozi taka gorska veličastja, da nisem vedel, da-li naj se čudim moči in lepotam naravnih sil ali drznosti graditeljev ceste. Če se k temu še prišteje izurnjenost in sigurnost mladega šoferja ter prijazno in zabavno družbo, moram tisto vožnjo označiti za stoprocentni užitek.

V Cle Elumu je bilo spet gostoljubnosti in pozdravljanja nič koliko. Proslava jednotine 40-letnice je bila združena s piknikom, in za tako priliko je običajno, da so oficijelne govornice kratke. Tudi tamkajšnji program je bil izvršen dobro ter ob pozornosti in navdušenju občinstva.

Na obeh prireditvah sem srečal mnogo novih in starih prijateljev. Med slednje spada Mr. Joe Shober, nekdanji in sedanji župan mesta Cle Elum, dalje bivši delegati: Porenta, Segota, Krnc, Kladičnik, Udovič in Potočnik ter bivši delegatkinji Gorjup in Segota. Nadalje mnogo bivših in sedanjih društvenih uradnikov in uradnic, sobrata Jerneja Krašovca, odlikovanca v zadnji kampanji, več mladinskih dopisnikov in dopisovalk itd. Srečal sem rojake in rojakinje, ki sem jih že pred leti srečeval v Washingtonu, v Oregonu, v Coloradu, v Utahu, v Montani itd. Navesti vse je nemogoče, četudi bi se mogel domisliti vseh imen, kar pa je seveda izključeno.

K zaključku naj mi bo dovoljeno navesti še nekaj splošnih vtisov, ki so mi ostali v spominu od poseta države Washington:

Naša društva v državi Washington zaslužijo odkrito priznanje za tako dobro kooperacijo, ki je, kljub znatnim razdaljam med njimi, omogočila razporeditev jednotine 40-letnice potom dveh zaporedoma se vršecih prireditve.

Kljub neprilikam, ki jih pri našajo neugodne gospodarske razmere dežele, kljub težji naraščajočim let in kljub morebitnim malim lokalnim sporom, so washingtonski rojaki še vedno tako veseli, gostoljubni in optimistični kot so bili pred desetletji. Menda je to v zraku.

Posebno prijetno iznenadila me je tamkajšnja slovenska

mladina, ki po večini razume in brez sramu govori jezik svojih očetov in mater, ki se zanima za naše ustanove in prireditve in ki je sploh prav tako naša, kot je naša mladina po velikih slovenskih naselbinah. Na tistem sem se bal, da je naša mladina v malih in raztresenih naselbinah našemu življu mnogo bolj odtujena, in v veliko zadoščenje mi je bilo, ko sem se prepričal, da temu ni tako. Čast tej naši mladini in seveda tudi njenim staršem!

Med Slovenci in Hrvati in deloma tudi med drugimi slovenskimi narodnostmi v državi Washington vlada, kot je videti, lepa sloga, in JSKJ uživa tu na skrajnem severozapadu naše republike zaupanje, spoštovanje in ugled. Kaj več bi si mogel človek želeči!

Gotove "highlights" z moje obiske v Washingtonu pa napišem ob priliki. Za enkrat ni časa niti prostora.

A. J. Terbovec.

DRUSTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Petindvajsetletnico zakonskega življenja sta dne 6. avgusta obhajala Mr. in Mrs. Joseph Sneler v Pittsburghu. Mr. Joseph Sneler je predsednik Zveze društev JSKJ v Pennsylvaniji in sploh zelo aktiven član naše Jednote.

V bolnišnici v Braddocku, Pa., se je moral dne 8. avgusta podvreči operaciji sobrat Martin Hudale, tajnik društva št. 31 JSKJ. Njegovi prijatelji in znanci upajo, da je operacija povoljno izpadla in da bo Martin spet kmalu pri svojih tajniških poslih.

KONVENCIJA KSKJ

V ponedeljek 15. avgusta bo v Evelethu, Minn., formalno odprta 19. redna konvencija Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote, najstarejše in po številu članstva druge največje slovenske podpirne organizacije v Ameriki. S pravim zborovanjem bo konvencija pričela šele v torek 16. avgusta. Delegatov in delegatkinj je prijavljenih 225, glavnih odbornikov pa je 24; konvencija bo torej štele 249 članov. Med delegati je 150 moških in 75 žensk, v glavnem oboru pa 21 moških in 3 ženske. Moških bo torej na konvenciji 171, žensk pa 78.

Uredništvo Nove Dobe, glasila J. S. K. Jednote, želi konvenciji bratske KSKJ harmonično zborovanje in take zaključke, ki bodo v največjo korist njenemu članstvu in v čast vsemu slovenskemu življu v Ameriki. Vsaka slovenska podpirna organizacija v tej deželi vrši važno misijo pri večjem ali manjšem delu našega naroda v tej republiki in bodočnost ameriške Slovenije kot celote je v veliki meri odvisna od dobrega dela teh organizacij. Bratsko delo je vseslovensko, vseameriško in v širšem pomenu obsegajoče vse človeštvo. Bratsko delo naj torej živi in objema vse v srečo vseh!

O VRHOVNEM SODIŠČU

(Nadaljevanje s 1. strani)

starih članov vrhovnega sodišča je bila odklonjena in istotako zvišanje števila članov vrhovnega sodišča.

Vsekakor je potom debat, ki so bile s tem v zvezi, predsednik deloma in po okoliščinah dosegel svoj namen. V neštevilnih debatah se je poudarjalo, da so pravi zastopniki ljudstva predsednik in člani zveznega kongresa, katere voli ljudstvo s splošnim glasovanjem na gotovo razdobja. Predsednik je voljen na vsaka štiri leta, člani senata na vsaki šest let, poslanci (representatives) pa na vsaki dve leti. Vsa poslanska zbornica je na novo izvoljena

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a) Izvrševalni odesk:

Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, Box 105, Unity, Pa.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.
Četrti podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blaginjak: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni edravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.

Urednik-upravnika glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b) Nadzorni odesk:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.
2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1312 N. Center St., Joliet, Illinois.
3. nadzornik: MATT ANZELCO, Box 12, Aurora, Minn.
4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.
3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotino uradno glasila.

NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tiskajoče se uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, tenarne pošiljate pa na glavnega blaginjaka. Vse priitbe in priitve naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za sviranje zavarovalnice in bolnišnice sprejema naj se pošiljajo na vrhovnega sodišča.

Dopolni, društvena naznanila, oglaš, naročila nečlanov in izpremenbe nazlov naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. / Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovanska varovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejše podpore svojim članom. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki in skor vsake postati njen član, naj se zgodi pri tisku lokalnega društva, ki pa naj pije na glavni urad. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani, Jednota plemenita, neozirajo se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Sprejema tudi otroke v stareši od dneva rojstva do 16. leta in ostanke lahko v mladinskem oddelku do 18. leta. Pristopnina za oba oddelka je prostia.

Premorjenje znaka nad \$2,000,000.00. Solventnost Jednote znaka 115.85%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLENE ČLANE ODRASLEGA IN MLADINSKEGA ODDELKA DAJE J.S.K. JEDNOTA NAGRADE GOTOVINI.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka so predlagane sledečih nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine, \$1.25 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine, \$2.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$4.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$5.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$6.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine, \$8.00 nagrada

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka pa so predlagane sledečih nagrad:

za člana starega načrta "JA" — \$0.50;
za člana načrta "JB" — \$2.00;
za člana novega načrta "JC", s \$500.00 zavarovalnino \$2.00;
za člana novega načrta "JC" s \$1,000.00 zavarovalnino \$3.00.

Vse te nagrade so izplačljive šele potem, ko so bili za člana plačani trije mesečni asementi.

na vsaki dve leti in na vsaki dve leti se voli tretjina senatorjev. Na ta način obe kongresni zbornici res predstavljata ljudsko izbiro. Isto velja glede predsednika. Vsi ti so odgovorni svojim volilcem, ki jih lahko pri prihodnjih volitvah porazi, ako jih pravilno ne zastopajo. Člani vrhovnega sodišča pa niso odgovorni nikomur in lahko ostanejo na svojih mestih do smrti, pa naj bodo še tako v nasprotju z novimi razmerami. Te debate so dosegle tudi udeležbo članov vrhovnega sodišča in nekateri izmed njih so takoj postali bolj naklonjeni zahtevam ljudstva, ki so se izražale potom izvoljenih zastopnikov. Od kongresa sprejeta postavbe niso več tako dosledno letele v koš kot poprej. Kmalu nato sta prostovoljno resignirala dva konservativna člana vrhovnega sodišča in predsednik je na izpraznjeni mesti imenoval sodnika bolj progresivnih idej. Danes sta v vrhovnem sodišču samo še dva izrazito konservativna sodnika, namreč McReynolds in Butler.

Predsednik Roosevelt je s svojim bojem za reorganizacijo vrhovnega sodišča dosegel večino tistega, kar je želel, četudi indirektnim potom. Sedanje vrhovno sodišče je z večino glasov vzdržalo ustavnost mnogih postav, ki so v korist širokim slojem ljudstva in ki omejujejo moč privatnega kapitala.

Glede koristi postav, ki jih sprejme kongres, so lahko mnenja različna, toda člani obeh zbornic kongresa so za svoje delo odgovorni ljudstvu na vsaki dve leti oziroma na vsaki šest let, medtem ko sodniki vrhovnega sodišča niso nikomur odgovorni. Ako kongres ali predsednik delata napake, lahko volici obračunajo z njimi v vrhovnim sodiščem pa ne morejo. In absurdno bi bilo, da pet sodnikov vrhovnega sodišča bolj ve, kaj je dobro, kot nad 500 od ljudstva izvoljenih zastopnikov v kongresu.

V svojem zadnjem zasledovanju je vrhovno sodišče vzdržalo par izjemami, vse postavbe, jih je sprejel zvezni kongres in s tem priznalo, da je ameriško ljudstvo po svojih izvoljenih zastopnikih prvi in edini vladar te republike.

RAŽNO IZ AMERIKE INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

en žid na tisoč Italijenov in mu številu primerno bodo v doče smeli biti židje zastopniki raznih panogah javnega življenja. Zdi se, da Mussolini v posnema svojega brata Hitlerja.

VOJNA V ŠPANJI

V kolikor je mogoče posredovati iz različnih poročil iz španske bojišča, tamkajšnja vojna dolgo ne bo prišla do kakšne ločitve. Zdi se, da so med čase lojalisti postali zelo aktivni in da so dosegli mestoma nekaj uspeha. Pa tudi rebeli čajo o nekaterih uspehih.

VOJNA NA KITAJSKEM

Na Kitajskem se bijejo v in manjši boji na različnih frontah, toda najhujši boji se vršijo za posest kitajskega provinca nega glavnega mesta Hankow. Japonci so sicer od Hankowa znatno oddaljeni in skušajo najprej zavzeti črto zunanjske utrdbe. Kitajci se trdovratno branijo. Istočasno skuša kitajski vojski (Daje na 6. strani)

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought One Week of Rest

Back on the job after a vacation of one week. The chores including the writing of this piece appear somewhat lighter, the office looks more pleasanter, and the general desire to get back into harness prevails. But for how long? In two or three weeks the outlook shall have reverted to the stock in trade routine. Longer will the office walls look fresh and inviting they did upon return from a week's vacation.

Yet, after the vacationist sits down for an hour and to work, his mind is apt to travel back to vacation—the sights seen, the many new friends cultivated, the tendency to dream about vacation experiences is irresistible. The first day on the job after a vacation is the toughest, for one has to re-adjust himself to the routine again.

Sometimes I wonder how many people really would enjoy a vacation lasting 52 weeks a year? Hardly the working class, for time would hang heavily over their heads. Like all other walks of life, I believe that one has to train himself for a year-around-vacation, and is required only through years of practise.

In other words, one either is born a loafer or one develops himself into a loafer. And loafing is just as much work, requires just as much concentration as do any other walks of life including many jobs.

The majority of workers in this country loath a week vacation. They are anxious to do something, which in part may explain the democratic attitude so dominant among the people of this country. They wish to contribute their bit towards the general upbuilding and progress of their country; they also wish to be included in the many opportunities offered by their country.

It is a comforting thought to realize that our SSCU exists us 365 days a year; that the Organization never takes a vacation of even one day in its duty towards its members.

During its 40 years of existence, our SSCU never takes a day's vacation, but continued incessantly to fulfill its obligation to the needy members day in and day out for weeks, months, and years.

It is also a comfort for us members to realize that we are protected against sickness, accident, disability, death throughout the year; even though we may run misfortune in the way of bodily illness, injury, duration of time, we are protected financially against financial cost, time lost, etc. And in the event of death, dependents need not return home from a happy vacation with the deep gloom facing them in the form of unpaid bills. The loss of one in the family is sufficient misfortune without the additional grief of wondering where the next dollar will come from.

Yes, it is nice to enjoy a vacation free of immediate worries.

Denver Lodges Hold Joint Picnic

Denver, Colo. — For the past few days the air has been full of birds whispering and nature we wonder what they are saying. Well, I'll tell you. The members of Colorado Sunshine lodge, No. 201, SS- and the whippers were in nature of a talk about our picnic which we are planning to

the whippers have become noises, so I may as well tell all about it. After much deliberation we have decided to hold picnic at the Slovene Home in the city of our Union's 40th anniversary. This picnic will be sponsored by our Colorado Sunshine lodge, No. 201, SS- and St. Joseph lodge, No. 202, SS- and St. Joseph lodge, No. 202, SS- Since there are so many picnics now, we have decided to hold our 40th anniversary picnic on September 3, commencing at 2 p. m. and lasting until midnight. Everybody is invited to attend and bring along friends. An extra good time is in store for all, but say! Don't whisper, whisper. Don't whisper else in store too, I mean the whippers still go on. When in and report more next week. Be sure and read this column for more news next week. Till then Chas. H. Chitwood, Sec'y.

CARDINAL HIGHLIGHTS

Struthers, Ohio.—Once more this Cardinal has pulled out from behind the shady trees to tell you a few incidents that transpired.

A real thanks goes to the grand groups which attended the Cardinals picnic on July 24th. Thank you, Barberton, Sharon, Farrell, Youngstown and Bessemer. Barberton sure showed its spirit with a busload of 54 people. Mr. Anton Okolish, chairman of the supreme judiciary board, led the Barberton group. Two softball games were played with Cardinals taking a decision over Barberton, in the first game, and Sharon taking a decision from the Cardinals in the second game.

It sure seems nice to see some of our members up and around again, after being in the hospital. Those back with us include Mary Slabe, Mary Zlogar, Jennie Mickolie and Mary Zaluski. We hope that illness will leave this community for a while. But lookout, you are heading for a few surprises soon.

Congratulations are in store for Mr. and Mrs. Frank Drobic, who acquired a baby daughter recently.

I now will close with this thought in mind: May the heart throb faster, the pulse

Lodge 132

Euclid, O. — Members of lodge Napredok, No. 132, SSCU are invited to attend in full numbers our regular meeting, which will be held in the usual quarters on Friday, August 12, commencing at 7:30 p. m. This is our last meeting before the picnic. Inasmuch as the lodge board has its hands full of work, it will require assistance from the membership.

Our Union during the month of July celebrated its 40th birthday with appropriate exercises in Ely, Minn., its birthplace. We shall observe this 40th anniversary with a picnic, which will be held Sunday, August 14, on the well known Stusek's farm. Bro. John Kurne, who is chairman of the supreme board of trustees, will represent the SSCU at this picnic. Members of the SSCU in the neighboring vicinity are cordially invited to attend this picnic. Eddie Sesek will provide the music at the picnic.

Stusek's farm is located along route 84. Those who shall drive to the picnic are given the following directions: Follow Euclid Ave., until you reach Wickliffe; then turn right at the stoplight and drive until you reach route 84; turn left on route 84 and continue until you reach Stusek's farm, which is located nearby.

For those who do not have their own cars, there shall be a truck available with free transportation not only to members, but also to others. The first truck shall leave at 1:30 p. m. in front of the Home of Slovene Societies in Euclid. All those who wish to avail themselves of this free transportation to the picnic must be in front of the Home of Slovene Societies on time.

John Tanko, Sec'y

Editor-Manager Terbovec Among Picnic Speakers

Cle Elum, Wash. — The South Slavonic Catholic Union of America lodges of Cle Elum and Roslyn, Washington, held a picnic at Shady Lane, July 24. A large crowd attended the picnic. The speakers were Mr. A. J. Terbovec, editor-manager of Nova Doba, Mr. George Porenta of Puyallup, Mr. Frank Potocnik of Enumclaw and Mayor Joe Schober of Cle Elum. A good time was had by all, according to the guests in attendance.

The lodges of Cle Elum and Roslyn want to thank all the people who came to spend the day with them; especially, Mr. Terbovec, of Cleveland, who traveled several thousand miles between the site of the picnic and his hometown, Mr. Porenta, Mr. Potocnik and Mayor Schober — all of whom helped to make the picnic a great success.

Elsie Lemshek
No. 167, SSCU.

quicken and the blood of a Slovene heritage run warmer, as you left Yallech picnic grounds and our fair city on Sunday, July 24. We hope that you will be with the Struthers Cardinals again in the future when they shall again invite you to their festivities.

Jennie Cikulin,
No. 229, SSCU.

BRIEFS

Note to members of Cleveland English-conducted SSCU lodges and others: On Sunday, August 21st, the softball team of St. Martin's lodge, No. 44, SSCU of Barberton, O. will sponsor a picnic at Novak's farm in Barberton. As a feature attraction, two SSCU lodge teams from Cleveland and Struthers, O. are expected to play games on that day, in what may turn out to be an SSCU championship series in the State of Ohio. This picnic unquestionably is one prepared and arranged for the English-speaking members, and its success will depend upon the turnout of the English-speaking members. Of course, our senior members are invited, and it is the wish of the committee in charge of arrangements that a large crowd of senior members will be on hand. The two visiting lodge softball teams invited to play games are: Cardinals, No. 229, SSCU of Struthers and Betsy Ross, No. 186, SSCU of Cleveland. More details on this picnic in subsequent editions of Nova Doba. At this time, members are requested to reserve Sunday, August 21, for Barberton, at Novak's farm, which is located on route 5, off Sherman Road. Clevelanders taking route 21, should turn to right on route 5, and then turn to right again on the first asphalt road on route 5, which is Sherman Rd. Novak's farm is situated about a mile down Sherman road on the right hand side.

Visitors in Ely, Minn., and at the home of Mrs. Mary Zgonec, secretary of Lodge No. 129, were Mrs. Frances Gradisher, Mrs. Louise Widmar, Mrs. Angela Brenc, Mrs. Mary Owen, and Mrs. Mary Glavan, all of Milwaukee. The ladies drove all the way, stopped to visit relatives and friends in Iron range cities. Piloting the automobile all the way was Mrs. Widmar. While here, the ladies went to Birch lake and in that area picked enough blue berries to insure delicious blueberry pies and jam for sometime to come.

Reported by Stan Pechaver

Wedding bells rang for Miss Anna Gruden last Saturday, August 6, when she became the wife of Mr. Bernard Danhoff. Miss Gruden is a member of the Cleveland George Washington lodge, No. 180, SSCU, and she is known by the members as an active committee worker. Anna resided in Davis, W. Va., with her folks until some two years ago, when she and her brother came to Cleveland to live with relatives.

Lodge 110, SSCU of McKinley, Minn., will hold a dance on Sunday, August 14, in the old school, commencing at 8 p. m.

In Roundup, Mont., lodge 88, SSCU has arranged for a program of entertainment for members and friends on Sunday afternoon, August 21, following the regular monthly meeting.

Two lodges of Denver, Colo., Nos. 21 and 201, SSCU will sponsor a joint picnic on Saturday, September 3, in order to commemorate the Union's fortieth anniversary. This picnic shall be held on the garden of the Slovene Lodges' Home.

Nineteenth regular convention of the Grand Carnolian Catholic Continued on Page 4

Lodge 88

Roundup, Mont. — Our lodge, St. Michael, No. 88, SSCU will hold a dance on Sunday afternoon, August 21, following the meeting. This dance shall be held to commemorate the Union's 40th anniversary. Our Union was organized on July 18, 1898, forty years ago.

All members of this lodge are invited to attend the August 21st meeting, and to bring along their friends to the entertainment which will follow adjournment. Parents are requested to bring along their children, who are members of the juvenile department. This holds good not only to parents who are members, but also those parents who are non-members and whose children are members of the juvenile department. Parents are requested not to send the children alone to the dance, since the arrangement committee with plenty of work on their hands shall have no time to take care of such children.

Soft drinks and ice cream awaits the members of the juvenile department. Each member of the juvenile department shall receive a ticket worth 25 cents. Suitable refreshments and a light lunch will be in readiness for the adults.

This dance shall be held in the regular meeting room of Union Hall in Gibbtown. Members may remain in the meeting hall after the session, if they so wish. Program shall commence at 4:30 p. m. Parents are further requested to bring along their children on time and avoid delays.

It is only proper that we observe the SSCU's 40th anniversary this year, with the sincere wish that our Union shall continue to progress, and that we shall observe the Union's 50th anniversary with even greater enthusiasm.

At this time I also wish to thank the supreme officers for their message of greetings, forwarded to me from Ely, Minn. on the occasion of the Union's 40th anniversary.

Katherine Penica, Sec'y

Lodge 28

Kemmerer, Wyo. — I wish to report that our picnic held on July 31 turned out to be a success. In behalf of the lodge I want to thank all the guests from far and near for their attendance. We shall strive to return the favor when the opportunity arises.

All members of Marija Danica lodge, No. 28, SSCU are hereby informed to attend the next regular meeting, which will be held Sunday, August 21st. At this meeting we shall report of the success of our picnic.

Frank Krusich, Sec'y

Center Ramblers

Center, Pa. — Members of Center Ramblers lodge, No. 221 SSCU are hereby notified to attend the regular monthly meeting which will take place on Sunday, August 14, starting at 2:30 p. m. (E.S.T.).

On our sick list we have Antoinette Pintar and Helen Caro. We wish them speedy recovery. Antoinette is recovering from an infected hip, incurred during a fall, and Helen is suffering with a paralyzed leg. Frances Mozina, Sec'y.

PITTSBURGH PILOT ARRIVES IN ELY ON SSCU GOODWILL FLIGHT

By Little Stan

Ely, Minn. — Landing at the airport in Superior, Wis. last Friday, young 20-year-old daredevil goodwill messenger, Fred Zbasnik, by name completed the third leg in his famed flight from Pittsburgh to Ely, Minnesota. So many SSCUers are wondering what happened to the much publicized fortieth anniversary flight. And now Little Stan will unfold the whole story, including the telegrams... Heh! Heh!

Fred, a nephew of Anton Zbasnik, supreme secretary, had spent much time and money getting his Stinson four-passenger plane ready for the trip which was to be concluded at Ely last July 17. But last minute motor trouble had forced him to temporarily abandon his plans. Three times he notified his uncle by wire. The first time—that he would take off; the second that he would be delayed by motor trouble; and the third, that the trip would be temporarily postponed and the flight made at a later date when conditions were more favorable.

Much excited, Fred was worried too. What would the people say? Would they think that he didn't have the courage to make the trip? Would they think that motor trouble was merely an excuse to get away from the trip? — Once and for all, Fred decided, he would quash any of these remarks by making the trip.

And so it was with the end of last Thursday evening, young Bill Zbasnik got a wire from cousin Fred which read that he had arrived in Milwaukee, would take off for Duluth and arrive at noon the next day. Arrangements to welcome the boys at the Duluth airport were quickly made. Bill arranged to have a man work for him, and in Little Stan's fortieth anniversary edition of the Austin, including Albert Pechaver as passenger deluxe, took off for Duluth. This delegation arrived long before noon, and patiently waited for the goodwill flier to zoom out of the skies into Minnesota, the land of a thousand lakes.

But a telephone call interrupted the patient waiting. Mr. Zbasnik at Ely, had received another wire from Fred, stating that the take-off from Milwaukee was delayed due to bad weather. Bill and Stan waiting at Duluth thought the call came from Fred in Milwaukee. Fortwith a telephone call to Ely—charges reversed too—to notify Mr. Zbasnik that the delegation was coming home, much disappointed. Getting his dad on the phone Bill said: "Fred isn't coming!" "He's been held up by bad weather, and we're coming home." Already in excitement one could imagine how the delegation felt when Mr. Zbasnik said: "Why you darn fools, I called you and told you to come home!" Heh! Heh! Heh! (that's worth three Heh's) were our faces red!

So we stepped on the gas, and back home. At home only an hour, another wire comes. This one from Wisconsin Rapids stating Fred would arrive in Duluth at 7 p. m. that evening. Sure enough, out of the skies into the airport at Superior zoomed Pilot Fred. But the delegation

was already at home, and could not meet him.

Next best thing. Pilot Fred placed his ship in good hands, and took the bus to Virginia where he was finally met by Bill in his dad's car and whisked to Ely. So Fred finally did get to Ely, and a big sigh of relief was voiced down the line.

Saturday, Fred looked over the airport found it much to his liking. Sunday he returned to Duluth where he hopped in his ship and prepared to come into Ely the way he had planned, zooming over the city, sounding the official welcoming roar from the Pennsylvania Federation of SSCU lodges to the Minnesota Federation. And what transpires after that—the next chapter in the famed goodwill flight, Little Stan will report next week... and by the way—"Where is that guy Corrigan!" Heh! Heh!

Stanley Pechaver
No. 2, SSCU

Lodge 44 Softball Team To Hold Own Picnic Aug. 21st

Barberton, O. — On Sunday, August 21, St. Martin's lodge, No. 44, SSCU softball team will sponsor a picnic in Barberton, at Novak's farm on Sherman Rd.

As a feature attraction, lodge 44 has invited two Ohio SSCU softball teams for interlodge competition on that day. The two lodges are Betsy Ross, No. 186, SSCU of Cleveland, with Patsy Krall, athletic supervisor, and Cardinals, No. 229, SSCU of Struthers, O., with Steve R. Babich, athletic supervisor. Our softball team sincerely hopes to see these two lodges in action on that day. Not only are members of the teams invited, but the members as well, including lodge officers. Plenty of music, dancing, eats and refreshments will be available. Plenty of fun for all.

On Sunday, July 24, our team traveled to Struthers, O. A busload of members journeyed to Cardinals lodge's picnic and helped them celebrate the SSCU's 40th anniversary. Our team lost its game with the Cardinals, when the opposition scored four runs in the sixth inning, final score being 9 to 6.

This is our first year in organized softball. We have played a number of softball games, some with teams of higher calibre than ours. Our record so far is twenty games won and six lost. We believe this is a good working start for any team.

Clevelanders are given the following directions to Novak's farm, where shall be held our picnic on August 21: Coming in on route 21 to route 5, turn right at route 5, go to the first asphalt road to the right, which is Sherman Rd. Novak's farm is about one mile on the right hand side, picnic grounds being visible from the highway.

Frank P. Merkun
Athl. Supvr., No. 44, SSCU

DOPISI

Cleveland, O. — Združeni mladinski pevski zbori. — Kot je že cenjenemu občinstvu znano, se vsrši koncert družinskih mladinskih pevskih zborov 18. septembra 1938 v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue, in to v proslavo četrte letnice mladinskih zborov. Da bo to sijajna pevka slavnost, priča to, da bo program nastavljen po večini iz pesmi naših ameriških pisateljev kot so: Zorman, Zupan, Krasna, Lapančič, Molek itd., katere je komponiral za mladinske zborove pevovodja Louis Šeme.

Nastopili bodo posamezni zbori in potem pa skupno vseh mladinskih zborov. Več pesmi skupnih zborov bo izvajanih s spremljevalnim orkestrom. In za to izredno pevsko slavnost želijo združeni M. P. Z. izdati tudi posebno spominsko knjigo, ki bo vsebovala besedila vseh pesmi, ki jih bodo pevec in pevka, pevovodja, itd.

Izdaja take knjige je seveda nemogoča brez oglašev. Zato smo se obrnili na organizacije, društva, trgovce in prijatelje, da nam pomorejo z oglašji. Res je, nabiralec za oglasje vedno plačuje, toda malo jih je za takšno pomembno in potrebne skupine kot so mladinski zbori. To vam prosimo trgovce in prijatelje, da ko vas obiščejo nabiralci oglašev za Spominsko knjigo M. P. Z., da po vaši moči pomagajo, da vas zanima bodočnost slovenske mladine. Ravno tako vam, da se bodo društva in organizacije dovoljno odzvala na prošnjam za oglasje. Za druge oglasje je čas podaljšan do 20. avgusta, mesto do 15. avgusta. — Cene oglasov so: cela stran \$15.00; pol strani \$8.00; tretja stran \$4.00; osminka strani \$2.00 in čestitke posameznikov po 50c. Vse pošiljajte na: 11202 Revere Avenue, Cleveland, Ohio.

Obenem nam omenim, da so priredili za ta koncert sedaj na dan, in sicer dobite jih lahko pri vseh pevskih, obdihnih in posameznih zborov ali pa v skladni Mrs. Makovec v SND na St. Clair Ave.

Vas prijazno vabim na koncert 18. sept. 1938 in iskreno pozdravljam, za

Združene mlad. pevke zborove

Ančka Traven.

Chicago, Ill.

— Dan JSKJ v

Chicago. — V nedeljo 2. okt.

1938 priredijo vsa chikaška

društva, spadajoča v JSKJ

februarsko, veliko slavnost v

proslavo 40-letnice Jednote. Do

skladni se bodo vršila prva seja

organizacije vseh zastopnikov

držav, katere so že članjena

Federaciji, in tistih, katere se

že priključila za pristop, t.

istih držav Illinois, Wisconsin

in Indiana. Ob 2:30 popoldan se

bo pričel program; natančen

program programa bode pozneje

objavljen, za sedaj naj samo

omnim par točk. Prvo bode go-

vor o ena ali dveh glavnih od-

nosnikih; imena bode pozneje

izvedeli. V tolažbo vsem ti-

si, ki se tako bojijo govorov,

mojega povedano, da to bodo tudi

govori na programu. Dru-

ga točka, katere bi morala že

pristiti, da privedi v dvorano vse,

leže in gre," pa bode šalo-

vovala in teto Bredo, kako

italijanski Packanelli divja in

svoj "sinorino" Pavlo in

špela, Babšek in Mar-

šček, bode pa že sami vi-

krat pridete na igro. Že

vas pa zagotavljam, da

bode nikdar pozabili te ig-

re in, da se bode prav iz srca nasmejali. Na programu bode tudi petje, kuplet, in še več drugih stvari, ki vas bodo gotovo kratkočasi. Za ples bode igral Rudy Deichman in njegov orkester. Kako ti fantje igrajo pa vsi veste; kadar jih je slišal, bode že zaradi njih prišel, da se bode prav pošteno naplesal. Vem, da sedaj, ko veste, kaj vse bode na programu, ste že sklenili, da \$1.00 prav radi plačate za vse to in toliko je tudi vredno. Ali pa veste, koliko vas bode vse to stalo? Samo 30 centov, ako vstopnico takoj kupite; pri vrati bode po 40 centov. Torej le hitro si kupite vstopnice, da jih prej ne zmanjka, dobite jih lahko pri spodaj podpisanih in pri vseh uradnikih društev JSKJ v Chicagu. Prireditelje se bode vršila v selski dvorani na Cermak Rd. in Wolcott Ave.

Vsa društva, katere niso še pristopila v Federacijo, tem potem vam, da to gotovo stoji pred 2. oktobrom, da bodejo njihovi zastopniki lahko navzoči na seji in na prireditvi, tako, da jim bode mogoče poročati svojim društvom, kaj vse se lahko naredi v združenju in slogi. Moje mnenje je, da sedaj nima nobeno društvo pravega vzroka, zakaj bi ne pristopilo. Pravila so vsem znana, ako katere točka društvom ne ugađa, se vedno lahko prenaredi. Ravno tako je z odborom, ako vidimo, da ne dela v korist Federacije, ga vedno lahko pošljemo po gobe. Pristopnine ali članarine ni nobene. Z eno besedo: pot je odprta vsem društvom, ki imajo smisel in dobro voljo za skupno delovanje. Da temu ali onemu društvu ni potreba Federacije, ne drži, ker edino v slogi je moč, vsak član bode lahko sprevidel, da od Federacije bode imeli korist članstvo, društva, in Jednota.

Z bratskim pozdravom,
Anton Krapenc,
tajnik Federacije.

Enumclaw, Wash. — Namenila sem se nekoliko poročati o proslavi 40-letnice, katere so priredili skupno štiri društva JSKJ na večer 23. julija v Krain dvorani. V prvi vrsti se želim zahvaliti članom in članicam omenjenih štirih društev, pa tudi drugim rojakom ter bratom Hrvatim in Slovaki, ki so se v tako lepem številu udeležili te prireditve. Posebej naj bo izražena zahvala glavnemu odboru JSKJ, ki je ustregel naši želji in nam za to redko priliko poslal enega glavnega odbornika kot reprezentanta Jednote. Istotako želim izraziti zahvalo so-bratu A. J. Terbovcu, uredniku upravnika Nove Dobe, ki se ni strašil vročine in dolge poti ter prišel na našo proslavo ter nam v zelo lepem govoru očrtal gospodarsko trdnost, nestransko stališče in vzorno poslovanje JSKJ. Vsi smo veseli, posebno pa še ustanovitelji društev, da je naša dobra JSKJ na takem dobrem stališču in da uživa tako dober ugled med rojaki v tej deželi. Želimo in upamo, da se njeno članstvo in njene finančne podvoji do praznovanja 50-letnice ali zlatega jubileja. Od nas članov pa je odvisno, da se tak napredek v resnici izpolni. Nobene prilike ne smemo izpustiti, kjer je mogoče pridobiti novega člana za našo Jednoto. Posebno važno je, da pridobivamo mladino, kajti od mladine je največ odvisen napredek organizacije.

O prireditvi sami ne bom dosti poročala, ker je bila pač bolj skromna, kakor smo skromni mi. Toda bila je prirsna in udeleženci so bili videti zelo zadovoljni in v dobre volje. Prireditelji so bili pa tudi zadovoljni, ker niso pričakovali take lepe udeležbe, posebno v tej vročini. Vse se je izvršilo mirno, v lepem redu in v najboljšem razpoloženju.

Stari znanci in prijatelji smo bili pa še posebno veseli, da smo se mogli po tolikih letih spet enkrat osebno pozdraviti s sobratom Terbovcem. Najbolj zabavno je bilo, ker smo si ga vsi, tisti,

ki smo ga že nekoč poznali, in tisti, ki ga še niso poznali, vsak drugačnega predstavljali. Najbolj so se motile ženske, ki so si ga predstavljale za starega, si vega godrnjavca, pa je še tako mladosten in poln smeha in šegavih domislic. Nekatere so me nile, da boljše izgleda, kot pred 20 leti, ko je potoval s svojo pokojno "bakso" po našem severozapadu. Jaz sem jim rekla, da mogoče imajo s tem kaj opraviti sladke črnejše fotografije Bukovnika, namreč, da ga obdrže v takem mladostnem in sončnem razpoloženju. Pa brez zamere!

Drugi dan smo se podali v Cle Elum, kjer sta dve društvu JSKJ, eno iz Cle Eluma in eno iz Roslyn priredili skupni piknik v proslavo 40-letnega jednotnega jubileja. Srečno smo se privzeli preko gorovja in smo se ustavili pri sobratu Lemsheku, postavili pa smo bili povabljeni na obed k Mr. in Mrs. Raymond Kladnik, kjer smo bili res po kraljevsko postreženi. Potem smo se podali na piknik. Vozil nas je mladi sobrat Frank Potočnik, namreč sobrata Terbovc, Mrs. Potočnik in mene. Tam je bilo zbranih že veliko število društevnikov, Slovencev in Hrvatov, pa tudi dosti drugih rojakov in ples je bil že na vrhuncu. Po govoricah društevnikov odbornikov, sobrata Terbovc in mestnega župana Shobra se je razvila pristna domača zabava. Ker je bil dan vroč, se nam je zelo prilgel hladni ječmenovec, posebno še, ker je več mladih janjcev moralo žrtvovati svoja mlada življenja za naš prigrizek. Tudi tu je bilo mnogo pozdravljanja in prijateljskih razgovorov. V prijateljski družbi nam je čas vse prehitro potekel in morali smo se posloviti.

Pred odhodom iz Cle Eluma smo se ustavili še pri družini Lemshek, kjer so nam postregli s pravimi kranjskimi klobasami, o katerih je rekel gospodar, da jih je hranil nalašč za sobrata Terbovc. Pa je bil malo razočaran, ko je sobrat Terbovec izjavil, da je turške vere z ozirom na prešičeve telesne ostanke. Torej smo pa mi skušali tisto popraviti. Potem smo obiskali še več drugih rojakov in končno smo se ustavili na domu Mr. Turka, kjer je Mr. Bogataj kmalu pričaral vodo življenja iz zajetnega sodečka. Pri občutni vročini so se nam hladna tekoča okrepčila zelo prilagala. Kmalu nato pa smo se morali podati na pot preko gora proti domu.

O tukajšnjih razmerah v splošnem nimam dosti poročati. Z delom gre še vedno zelo po malem, farmerje pa straši občutna suša, ki je za ta del Washingtona nenavadna. Že tri mesece nismo imeli dežja in to se pozna na vseh pridelkih. Sobrat Terbovec letos države Washington ni našel tako sočno zelene, kot je bilo to običajno. Dejal je, da je malo skrbelo, ker nj pri nesel dežnika s seboj, kjer v teh krajih tako rado dežuje, končno bi bil pa skoro sončnik potreboval. Nekoliko je sončno gorkoto omejeval dim gozdnih požarov, ki je plaval v ozračju, dasi so bili dotični požari daleč v gozdovih.

Vidim, da je moj dopis postal podoben napihneni žabi in da se ne razpoči kot tista žaba v pri-povedki, moram končati. Le še enkrat naj se najlepše zahvalim vsem posetnikom obeh prireditelj ter vsem rojakom in prijateljem za vso prijaznost in postrežbo in zaključim z željo, da bi se ob praznovanju zlatega jubileja JSKJ spet vsi sešli zdravi in zadovoljni.

Josephine Richter,
zapisničarka društva
št. 162 JSKJ.

La Salle, Ill. — Ne morem drugače, kot da napišem par besed v obrambo našega glavnega odbornika sobrata J. N. Roglja, ki ga je prav neslano napadel član neke druge organizacije v listu tiste organizacije. (Jaz sem namreč tudi član dotične organizacije, pa se mi tako dre-

zanje v zadeve drugih organizacij prav nič ne dopade). Naše glasilo Nova Doba ima vedno dobro besedo za vse slovenske podporne organizacije, nikdar niti z eno besedo ne kritizira sistemov drugih organizacij, ne kritizira niti uradnih niti neuradnih činov njihovih glavnih odbornikov, ne vrtika se v razmere krajevnih društev drugih organizacij in se sploh skrbno izogiblje vsega, kar bi moglo vzbuditi nepotrebna medsebojna izživljanja. Tudi dopisniki Nove Dobe se držijo smernice. Naše geslo je to: mind our own business. Sličnega upoštevjanja pa pričakujemo tudi od publikacij drugih organizacij.

Za kontrolo in upravo naše Jednote ne potrebujemo nikake pomoči in nikakih nasvetov od zunaj, od nečlanov. Prav za prav mi to odločno odklanjamo. Kadar se bomo mi vrtikali v razmere drugih organizacij, takrat naj se prizadeži oglašijo. Dokler pa mi želimo živeti v prijateljstvu in najširši toleranci z vsemi, naj bi bili tudi člani drugih organizacij toliko gentlemenski, da se ne vrtikajo v naše zadeve. Ako bo kdaj kateri naših glavnih odbornikov kaj zakrivil in mu bo to dokazano, bodo že naše inštanice storile svoje. Mi, ki smo člani JSKJ, smo v naših zadevah sodniki, in nihče drugi; seveda, dokler se gibljemo v okviru postav te dežele. In članstvo po svojih izvoljenih zastopnikih postavi na konvencijah take inštanice. Kako se upravljajo druge organizacije, nas kot članov JSKJ ne briga. To je popolnoma zadeva prizadetih organizacij. Zato pa lahko tudi z vso odločnostjo zahtevamo od drugih: roke proč od J. S. K. Jednote!

Po mojem mnenju pomeni in šteje ime samo toliko, kolikor šteje ustanova ali oseba pod istim imenom. Janez, na primer, je lahko najboljši fant, lahko pa tudi ne; lahko je najbolj verni sledilec svojega patrona, lahko pa je popolnoma drugačnih nazorov in dejanj. So what?

Predsednik Roosevelt se v javnosti, tako v govorih kot v listih, zelo redkokdaj naziva s polnim imenom: Franklin Delano Roosevelt. Reče ali zapiše se skoro dosledno le Roosevelt ali predsednik Roosevelt, in nihče se nad tem ne zgraža. Tako se v vsakdanji govorici nazivajo naše organizacije: Narodna jednota, Jugoslovanska jednota, Kranjska jednota, Svobodni-selna zveza, Dobrodelna zveza, Zapadna zveza itd. Te označbe se narodu zde najbolj izrazite in določne in dosejaj, kolikor je meni znano, še nikomur ni prišlo na misel, da bi bil tozadevno iskal dlake v jajcu. V strogo uradnih zadevah se pa posledno rabi polno ime organizacije. V našem primeru velja za uradno ime Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki, v angleščini pa South Slavonic Catholic Union of America. Kako mi ime naše organizacije okrajšujemo, je pa naša stvar. Če bi hoteli iskati dlako v jajcu, bi lahko trdili, da imena raznih organizacij niso slovično pravilna. "Jednota," na primer, je češki izraz, in naše organizacije so to označbo povelje po sličnih čeških organizacijah. V pravilni moderni slovenščini bi se označba glasila "Enota." Pa kljub temu mislim, da bodo naše slovenske jednote ostale jednote, dokler bodo eksistirale oziroma dokler bodo rabile slovenska imena.

Razni "učenjaki" iz vrst drugih organizacij, ki nam skušajo dajati nasvete potom publikacij njihovih organizacij, naj jih obdržijo zase in za svoje organizacije. Kadar bomo potrebovali nasvetov od zunaj, jih bomo pa poklicali in plačali. Za enkrat pa nam tega še ni treba. Triindvajset tisoč članov JSKJ ima v svoji lastni vstah dovolj zmognih članov, da bodo zavili naše lastne zadeve sami reševati.

Morda bi bilo priporočljivo, da uredniki publikacij drugih organizacij opozorijo svoje članove, naj se ne vrtikajo v poslova-

nje in razmere drugih jednot. Seveda, mi tudi dotičnim urednikom ne mislimo nič svetovati in nič priporočati, ker se ne maramo vrtikati v njihove zadeve. Dotični uredniki so odgovorni svojim organizacijam, ne nam. Pevemo pa toliko, da želimo s članstvom vseh slovenskih brat-skih organizacij živeti v miru, toleranci in prijateljstvu, toda zbadanja, izživljanja in vrtikanja nepoklicanih v našo organizacijo ne bomo trpeli. Na vsak napad bomo odgovorili po zaslugenju.

Matt Vogrich,
član društva Danica,
št. 124 JSKJ.

Lava Hot Springs, Ida. — Piknik društva št. 28 JSKJ v Kemmererju, Wyo., ki se je vršil 31. julija, je bil prav dobro obiskan po rojakih iz kemmererske in rockspringske okolice. Vsi posetniki, člani in nečlani, zaslužijo zahvalo. Piknik so izborni vodili mladi člani omenjenega društva, za kar jim vsa čast. S tako mladino bo zagotovljena bodočnost naše organizacije. Upam, da je piknik tudi v finančnem oziru dobro izpadel, kajti pripravljali odbor z ostalimi članstvom vred se je resno trudil za dober uspeh. Le tako naprej!

Drugi dan po pikniku pa sva s soprogo odpotovala v Lava Hot Springs, Idaho, na počitnice in oddih. V gorki vodi toplice se tudi pošteno opere črna premo-garska koža; mrzla voda premo-gokopov v to svrhu ni tako do-bra. Mislim, da bom po teh ko-peljih tako čedno izgledal, da sam sebe ne bom poznal.

Kar se tiče mesteca Lava Hot Springs, samo na sebi ni nič posebnega. Izjema je le za bolnike, ki se v teh toplicah zdravijo. Bolniki prihajajo iz vsega zapada in se v teh toplicah zdravijo za otrple kosti in revmatizem. Pravijo, da skoro vsem ta gorka voda pomaga. Teh pacientov je dosti, vendar ne toliko kot druga leta, kar je posledica recesije, ki je še vedno med nami.

Jaz se tu počutim jako zadovoljnega, ker pač nisem prišel sem na lečenje, ampak samo na odpočitek. Za živla skrbi žena. So precej poceni, posebno mleko, ki mi gre tukaj zelo v slast. Moje prepričanje je, da je upravičeno do partedskega odpočit-ka na leto vsak delavec, pa naj dela v uradu ali v premogovnem rovu. Kadar se bomo mi delavci dovolj zavedli, da bomo znali postavno odpraviti delo za pro-bit, se bodo tudi naše razmere izboljšale. Stroji, ki bolj in bolj zavzemajo mesta ročnih delavcev, ne bi smeli samo višati do-hodke kapitalistov, ampak dati tudi delavcem krajše delovne ure in več počitka pri primernih plačah. Naš boj ni proti strojem, ampak za sistem, da bodo stroji koristni vsem, ne pa samo posameznikom.

Ob 40-letnici JSKJ želim, da bi naša organizacija še naprej rastla in se krepko razvijala, da bi svojo 50-letnico obhajala še z večjo solventnostjo in že z večjim številom članstva, da bo res njen zlati jubilej.

Anton Tratnik,
član društva št. 28 JSKJ.

Lorain, O. — Spodaj podpisana si štejeva v dolžnost, da se lepo zahvaliva vsem, ki so se potrudili in nama priredili tako lepo presenečenje za 25-letnico najinega zakonskega življenja. Prav lepa hvala hčerki in zet-u W. Bucar, hčerki Albini, sinu Rudolphu, ki služi v mornarici, in sinu Franku, ki je v šoli v Californiji, ter navihanki sestri F. Tomažič. Ti so bili glavni zaročniki za to prireditev. Iskrena hvala vsem, ki so na en ali drugi način kaj pomagali in žrtvovali za prireditev in katerih ime-na tu slede:

Mr. in Mrs. W. Bucar, hči in zet; Rudolph in Frank Jančar, sina; Albina Jančar, hči; Mr. in Mrs. Jacob Tomažič, Sr., Mr. in Mrs. Mike Uršič, Mr. in Mrs. Louis Balant, Mr. in Mrs. Frank Anzele, Mr. in Mrs. Jacob To-

mažič, Jr., Mr. in Mrs. Stanley Russ, Mr. in Mrs. Andrej Skapin, Mr. in Mrs. Joseph Šker-janc, Mr. in Mrs. Anton Jakopič, Mr. in Mrs. John Ivancič, Mr. in Mrs. John Bučar, Sr., Mr. in Mrs. Joseph Stembal, Mr. in Mrs. Lorenc Tomažič, Mr. in Mrs. John Jančar, Mr. in Mrs. Anton Jančar, Mr. in Mrs. Joseph Baraga, Sr., Mr. in Mrs. John Plečnik, Mr. in Mrs. Joseph Svete, Mr. in Mrs. Joseph Urbas, Mr. in Mrs. George Mud-roch, Mr. in Mrs. Joseph Ivanish, Mr. in Mrs. Frank Zaletel, Mr. Anton Cernilec, Mr. Rudolph Tomažič, Mr. William Jancar, Miss Angela Tomažič, Miss Sophie Tomažič, Miss Angela Jancar, vsi iz Loraina. — Mr. in Mrs. Matija Intihar, Mr. in Mrs. Edward Eppich in Mr. Eddy Intihar, vsi iz Clevelanda.

Ako je pomotoma katero ime izpuščeno, prošiva, da oprosti. Prav lepa hvala vsem skupaj, Istotako tudi lepa hvala kuharicam in strežajkam. Najlepša hvala vsem za krasna darila, ki nama ostanejo za trajen spomin. Ob sličnih prilikah bova skušala naklonjenost povrniti. Najlepši pozdrav vsem skupaj!

Frank in Agnes Jančar.

Butte, Mont. — Tem potom sporočam žalostno vest, da se je dne 5. julija za vedno poslovila od nas ljubljena mati NEZA LOVSIN.

Nepozabna pokojnica je bila rojena v Goriči vasi pri Ribnici, po domače Gregurjeva, in je živela 32 let v Great Fallsu pri svojem zdaj že pokojnem sinu Franku Lovšinu. V Butte, Mont., zapušča sina Johna in Charlesa, v Chicagu sina Antona, hčer Paulino Slogar v Butte, Mont., ter hčer Anno Mohar v Great Fallsu, Mont. Zapušča tudi sinoh Mary Lovšin ter 25 vnukov, in 20 pravnukov.

Pogreb se je ob veliki udeležbi vršil po cerkvenih obredih dne 7. julija. Hvala vsem, ki so prispevali cvetlice in vence, vsem, ki so nam na en ali drugi način izkazali svojo pomoč, naklonjenost in sožalje. Imen ne morem navesti, ker mi niso vsa znana, in ne bi bilo prav, da bi katero izpustila. Naj bo torej tem potom izražena najprišrenejša zahvala vsem skupaj in vsakemu posebej.

Ti pa, ljubljena mati, ki si se za vedno poslovila od nas, počivaj sladko v svobodni ameriški zemlji in ohranjen Ti bodi blag spomin. V srcih svojih otrok boš ostala v ljubečem spominu, do konca naših dni.

Paulina Slogar

Red Lodge, Mont. — Tem potom sporočam, da je neizprosna smrt prerano pretrgala nit življenja mojemu bratu **Andreju Mlekushu**.

Zatisnil je svoje trudne oči 21. julija 1938 v Moon Runu, Pa., kjer je zadnje čase bival. Rojen je bil leta 1888 v Bovcu na Primorskem, ki zdaj spada pod Italijo. V Ameriko je prišel 20. aprila 1919 in se je nastanil tu v Red Lodge, Montana. Delal je v premogokopu do leta 1921, nakar se je podal v Grass Valley, Calif., kjer je delal v zlatem rudniku. Leta 1922 se je poročil z Miss Annie Rihar, s katero sta živela v srečnem zakon-u, ki je bil blagoslovljen z enim sinom, ki je zdaj 15 let star. Kmalu nato se je spet vrnil v Red Lodge, Mont., kjer je delal do leta 1932. Prišli so slabi časi in podal se je z družino v stari kraj, v Beljak na Koroškem, kateri kraj spada zdaj pod Nemčijo. Pa tudi tam so bile slabe razmere in prebivalstvo se je balo nove vojne, torej se je leta 1934 spet vrnil v Ameriko in se je nastanil v Moon Runu, Pa. Večkrat je želel priti nazaj v Red Lodge, kateri kraj se mu je priljubil, pa mu ni bilo dano. Slabe delavske razmere in njegovo slabo zdravje so to namero preprečili. Skrb za življenje svoje družine mu je prikrasjala življenje. V Moon

Runu zapušča žalujočo soprogo in edinega sina, tu v Red Lodge mene žalujočo sestro ter nečaka in nečakinjo, v starem kraju pa tri sestre. Poleg tega zapušča mnogo prijateljev po raznih krajih Amerike. Naj mu bo lahka ameriška gruda in naj mu bo ohranjen blag spomin!

Josephine Mlekush, žalujoča sestra.

S pota. — V Minnesoti se bo kmalu začele nagibati poletje, dnevi se krajšajo in noči se daljšajo. Narava ob minnesot-skih jezerih je zdaj v svojem najlepšem. Tudi sitni komarji, ki so nas nadlegovali v deževnih in njim sledečih dneh, so šli tja, kjer ni muh.

To pišem v bolnišnici v Duluthu, kjer iščem zdravniške pomoči za moje oslajljeno zdravje. Tu v St. Mary's bolnišnici se točasno nahaja sobrat Joseph Mavetz iz Elya, ki je dobro pre-stal težko operacijo. Počuti se povoljno in zadovoljen je z do-bro postrežbo. Tukaj je tudi sosestra Elizabeta Markovich, članica društva št. 200 JSKJ v Elyu, ki se je zbodla v nogo z žebliem in je dobila zastrup-ljenje krvi; njeno stanje se je obrnilo na bolje. V tej bolnišnici sem obiskal tudi rojaka Franka Severja iz New Dulutha. V bolnišnici v New Duluthu se nahaja tudi rojak Kobe. V okrajni bolnišnici v Duluthu sem obiskal rojak Antona Derganca iz Elya, ki je vsled otiske na roki dobil zastrupljenje krvi. Trpljenja se torej ne manjka.

Dokler je človek zdrav, se ne zaveda, kako je bogat, četudi je morda večih malo lačen in raz-trgan. Kjer pa ni zdravja, ni veselja in ni pravega življenja, četudi bi imel človek zlate gra-dove.

Matija Pogorelec.

Barberton, O. — Društvo Mo-ške slovenske zveze je na svoji redni seji izvolilo sledeče urad-nike: predsednik Fred Udovitch, tajnik Jacob Casserman, 948 Perry Ave., Barberton, O.; bla-gajnik Frank Čič. Člani so pro-šeni, da se polnostevilno udele-žijo prihodnje seje.

Jacob Casserman.

Roundup, Mont. — Naše dru-štvo sv. Mihaela, št. 88 JSKJ bo priredilo nekoliko zabave v ne-deljo 21. avgusta popoldne po-seji. Ta zabava bo prirejena v proslavo 40-letnice. Naša J. S. K. Jednota, kot zna-no, je bila ustanovljena 18. ju-lija 1898, torej pred 40 leti.

Vsi člani in članice našega društva so vabljeni, da pridejo na sejo 21. avgusta, po seji pa pripeljejo na zabavo tudi svoje prijatelje. Vsak lahko pripelje na našo društveno zabavo tiste prijatelje, katere sam želi. Da-lje so stariši tudi prošeni, da pri-peljejo na zabavo svoje otroke, ki so člani mladinskega oddelka. To velja za tiste starše, ki so sa-mi člani, kakor tudi za one, ki imajo samo svoje otroke vpisane v mladinskem oddelku našega društva. Otroci samih naj stariši ne pošiljajo, ker društveni od-bor bo imel drugega dela dovolj in ne bo mogel še na otroke pa-ziti.

Za člane mladinskega oddel-ka bodo pripravljene mehke pi-jače in ice cream. Vsak član mla-dinskega oddelka dobi tlačen za 25 centov, tako da bo prišlo na vse enako. Za odrasle bodo pa druga okrepčila in razvedri-la.

Ta zabava se bo vršila v naši običajni zborovalni dvorani Union Hall v Gibbstownu. Čla-ni lahko ostanejo po seji kar v dvorani, če hočejo. Program se bo začel ob 4.30 popoldne. Starši so prošeni, da do tega časa pripeljejo svoje otroke, da ne bomo nanje čakali. Člani v sploš-nem pa naj povabijo svoje pri-jatelje na to zabavo. Saj se Slo-venci tako malokdaj snidemo skupaj.

Spodobni se, da tudi mi nekoli-Dalje na 6. str.

Janko N. Rogelj:

Moja rodna vas

Prišel se domov pod rodni krov: kot vejice zlate nad mano visijo spomini minolih let. (Župančič)

Prav tako je res. Spomini budijo zavest in hrepenenje, da obiskujemo svoje rodne kraje in vasi. In sleherni nese s seboj svojo staro sliko ali podobo, ki jo je vzel s seboj, ko je odhajal v Ameriko. Pet ali deset let, to že nekako gre; spomini še niso ostareli. Petnajst ali dvajset let; spomini minolih let visijo nad teboj kot vejice zlate. Petindvajset let ali več, spomini postanejo dragocene svetlinje, ob katerih človeška misel zaželi počitka, da bi pogledala v dolgo in nepozabljeno preteklost, ki se je napredla v tujini. To so še sanje iz davnih let: čudo prečudno, ko obiščeš zopet svojo rodno vas, prideš nazaj, ne moreš verjeti samemu sebi, da si bil res tam. Tvojemu spominu je vse to dolga noč, a vse, kar si gledal tam, vse to so zopet samo sanje.

Dvojne sanje so sedaj v meni. Pred petindvajsetimi leti in več je bila moja rodna vas polna skupnega razumevanja, sosedstva in prijateljstva. Življenje vaščanov je bilo umerjeno po enem kopitu. Vaški učitelj je bil prvi svetovalec, prvi kmetovalec, prvi zdravnik in prvi učnik. Župnik, če smo ga imeli, skrbel je za dušni blagor svojih vaščanov, drugo mu ni bilo na mari. Stari Benč je bil vodja nad drugimi kmeti, in če je kdo govoril v imenu vasi, takrat je govoril on. In če je kdo umrl, tudi on mu je posodil mrtvaški oder. V vasi je bilo doma sočutje, spoštovanje in verna misel, da pomagajo drug druge mu.

Fantovska pesem se je glasila v mesečnih junijskih nočeh tako blagodejno, v srce segajoče in čudodelno, da je bilo v tej pesmi polno fantove prebrisnosti, modrosti in razigranega veselja in razposajenosti, ko je na gričku pod vasjo zapel žagarjev Joža:

Pa ta prva me čaka,
k ta drug' me ne bo,
pa ta tretja j' ta prava,
tam dol' za vodo...

Takrat je bila naša vas mala po številu hiš. Okoli osemdeset jih je bilo. Danes jih je dvakrat toliko. Kdo ve, koliko jih je? Vse je zazidano. Pred leti samostojna vas Primskovo je zdaj predmestje Kranja. Po vasi so napeljali električne luči, da svetijo pod nos fantom, ki vasujejo pod okni svojih ljubic. Skopali so globoke jareke, napravili so vodno kanalizacijo, da se odteka vse deževje. Ahčev travnik. Iz Kranja prihaja vsak dan škroplni voz, ki poškrpi glavno cesto, da se preveč ne kadi cestni prah. Pokopališče na Primskovem je bilo premajhno. Podrli so Krivčovo hišo, kupili so vrt in ozare, in sedaj je tam novo pokopališče, preveliko za nekdanjo vas. Cerkev je še ista, toda še daleč ne premajhna. Okoli stare vasi se dela obroč, ki bo kmalu obkrožil vso vas. Delavske hiše rastejo kot gobe po dežju. Za Kokro, na obeh straneh, od Kranja do Žagarjevega mostu, vse polno novih hiš. Nekdaj črni Kranj, postaja s priklopljenimi vasi: Primskovo, Klanec, Huje, Čirčiče, Stražiče, Šmartno in Struževo precejšno industrijalno središče na Gorenjskem. Po vojni je Kranj dobil nove tovarne, ki so privabile dosti novih ljudi, posebno begunci iz Goriške in Primorja so ostali v okolici Kranja. Naše vasi pravzaprav ni več, saj že v Gorenjah je napis: Mesto — Kranj.

Naša vas je danes tako rekoč razdeljena. V nji je dvojno življenje. Stara kmečka beseda naglašava svojo stoletno pesem o kmetu, o katerem pravi pesnik Gradnik:

In ostani zemlji veren.
Samo z njo boš našel sebe,
samo v nji, ko te zagrebe,
večno boš počival miren.

Na drugi strani se vidno in rapidno zajeda v vas industrija, uničuje gozdove, njive, vrtove, travnike in pašnike. Iz tovarniških dimnikov se kadi, iz belih cest se praši od avtomobilov; krompir več ne obrodi, tudi žito peša, a kar polje rodi, zmanjkuje ponoči. Vsi vedno ne delajo, a jesti morajo. Sedaj tudi že kmečki fantje in dekleta, ne vsi, zahajajo v tovarne. Zopet jeza. Ti fantje in dekleta prinesejo svojega kruha in jedi; teh ni treba kupiti. In pripravljeni so, da delajo za tri dinarje na uro. (Okoli šest centov na uro.) Tovarniški delavci, ki nimajo polja, morajo vse prislužiti, da si kupijo jedi in pijače. Sovražijo se med seboj. Tam okoli Kranja so tudi delavske unije. Ena bi bila dovolj, toda ena bi bila premočna. Štrajki so neuspešni. Preveč unij, preveč kmečkih fantov in deklet, ki delajo v tovarnah.

Govorila sva s kmetom naše vasi. Pripoveduje mi: "Janko, težki časi so prišli nad nas: Vojsna, po vojni lakota, za lakoto davki na radio, užigalnike, na uporabo elektrike, za davki te proklete fabrike, potem beograjska gospoda na Brdu in Bledu, z njimi je prišla vrsta tajnih vohunov, detektivov, orožnikov, in tako naprej. In vse to se meša v naši vasi. Pred leti sem poznal vsakega v vasi, danes ne poznam niti ene petine ljudi. Kar tuji smo si postali. Kar nam niso doprinesle hudega preje omenjene nadloge, prineslo je sovraštvo zaradi političnega raziranja. Danes smo razkropljeni, nezaupni in boječji. Veš, dosti mislimo, toda govoriti si ne upamo. Za nami so prebrideke skušnjaje."

Tako je. Kar je bilo pred 25. leti, vse to je v meni kot noč sladkih sanj, kot spomin na ono sliko ali podobo, ki sem jo nese s seboj pred tistimi leti. Vse to se je izkristaliziralo v meni kot vrednostna svetinja mojih spominov, svetinja, ki me je klicala, da sem šel pogledat našo lepo slovensko zemljo. In ni mi žal.

Kar sem videl pred par meseci, tudi to je ostalo v mojem spominu kakor sanje neznane in nezaželjive noči. V meni se vzdiguje sila, ki me hoče prepričati, da jaz to nisem gledal, ampak da so bile to le sanje, kajti moja rodna vas ni mogla doživeti tako velike spremembe in tega velikega prepoda.

Toda življenje gre naprej. Odkar jim je vojna potegnila iz zvonika bronaste zvonove, so pričeli prihajati tuji ljudje v vas. Sedaj pa zidajo nove hiše, nova stanovanja in nove domove. Kaj je mar tem beguncem naša vas, kaj jim je mari zvenenje železnih ali jeklenih zvonov, kajti v njih je samo še volja in sila, da bi preživeli to burno življenje, katerega so prinesli iz zavzetih slovenskih krajev. Pesnica Lamytova pozna te uboge begunce, zato tudi z njimi povprašuje:

Kaj praviš, Mati, gremo kdaj nazaj na ona sončna brda, na obalo adrijsko? — Kam nesli bomo še izgnanstva križ? — Srce zaman vprašuje? — Ti molčiš!...

To je sedaj moja rodna vas. Toda v tej vasi bijejo srca za bodočnost. V srcih in prsih je nova misel. Vse samo čaka dneva, vsak ima svojo pot, toda trpeča človeška misel ima skupen cilj, kjer se bo skupna bol vseh trpečih uprla pritisku, ki postaja že prevelik po svoji velikosti in moči.

Takrat pa bom tudi jaz pričel, da to niso več sanje, ampak gola resnica, ki jo iščeta kmet in delavec.

DOPISI

(Nadaljevanje s pete strani)

ko proslavimo 40-letnico naše Jednote, o kateri upamo, da se bo še nadalje tako lepo razvijala kot dosedaj in da bo 50-letnico obhajala dvakrat povečana.

Pri tej priliki naj mi bo tudi dovoljeno, da se zahvalim glavnim odbornikom za pozdrave, poslani mi ob priliki 40-letnice iz Elya. Bila sem zelo vesela teh pozdravov.

K sklepu še enkrat vabim člane našega društva, da se gotovo udeležijo seje v nedeljo 21. avgusta in zabave, ki jej bo sledila. Sestrski pozdrav! — Za društvo št. 88 JSKJ:

Katherine Penica, tajnica.

Kemmerer, Wyo. — Tem potom z veseljem naznanjam, da se je naš piknik, ki se je vršil 31. julija, prav dobro obnesel. Vsem posetnikom naše prireditve, od blizu in daleč, se v imenu društva najlepše zahvaljujem, da so se odzvali našemu vabilu in nas obiskali. Ob priliki bomo skušali naklonjenost povrniti. Vremenski bogovi so nam za piknik naklonili lepo vreme, in prostor, kjer se je piknik vršil, je kot nalašč za take prireditve.

Vse člane našega društva Marija Danica, št. 28 JSKJ, pozivam, da se udeležijo prihodnje redne seje, ki se bo vršila v nedeljo 21. avgusta. Na seji bo podano poročilo o uspehu našega piknika, ki bo gotovo vsakega člana zadovoljilo. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 28 JSKJ:

Frank Krusich, tajnik.

Euclid, O. — Člane in članice društva Napredek, št. 132 JSKJ, vabim, da se kar mogoče polnoštevilno udeležijo naše redne seje, ki se bo vršila v nedeljni prostorih v petek 12. avgusta in se bo pričela ob 7.30 zvečer. To bo zadnja seja pred našim piknikom. Odbor ima polne roke dela za ta piknik; potrebuje še nekoliko pomoči od strani ostalega članstva, pa bo vse v redu.

Naša Jednota je v mesecu juliju s primernimi svečanostmi proslavila svojo 40-letnico v rojstnem mestu Elyu. Mi bomo pa na nekoliko skromnejši način proslavili to 40-letnico s piknikom, ki ga priredimo v nedeljo 14. avgusta na znani Stuskovih farmi. Jednoto bo zastopal na tej prireditvi sobrat John Kumš, predsednik glavnega nadzornega odbora. Vsi člani in članice našega društva in vsi člani in članice JSKJ v tej okolici kakor tudi vsi člani in članice ostalih bratskih društev tega okrožja so prijazno vabljeni, da nas posetijo na tej prireditvi. Poskrbljeno bo za vsa primerna okrepčila, za godbo bo poskrbel pa znani Eddie Sese.

Kot omenjeno, se bo ta zabava vršila na Stuskovih farmi ob cesti 84. Oni, ki pridejo na prireditve s svojimi avtomobili, naj vozijo po Euclid Ave. do Wickliffa, pri signalni luči naj krenijo na desno do Route 84, tam pa na levo in naj po cesti 84 vozijo do Stuskovih farme, ki od tam ni več daleč. Za one, ki nimajo svojih vozil, pa bo poskrbljena prosta vožnja s truckom za tja in nazaj; to velja za vse posetnike, ne samo za člane. Prvi truck odpelje izpred Slovenskega društvenega doma v Euclidu točno ob 1.30 popoldne, drugi pa eno uro pozneje. Kdor se torej hoče peljati brezplačno na naš piknik s truckom, naj poskrbi, da bo ob označenem času pred Slovenskim društvenim domom v Euclidu. Torej, na veselo svidenje v nedeljo 14. avgusta na Stuskovih farmi! — Za društvo Napredek, št. 132 JSKJ:

John Tanko, tajnik.

Moon Run, Pa. — Ne vem zakaj se nihče ne oglasi iz naše naselbine. Menda se je v tej vročini vsem tinta posušila. Novice iz naše naselbine niso posebno veselo. Dela ni nobene

ga. Pittsburgh Coal Co. je poslala svoje delavce na počitnice že meseca marca; kakor se sliši jih bo zdaj zaposlila malo številno. Vsak, ki bo klican nazaj na delo, pa bo strogo zdravniško pregledan. Kdor ne bo vsem zahtevam odgovarjal, mu bo zdravnik rekel, da ima previsok krvni pritisk ali kaj sličnega, nakar ga bo poslal nazaj v vrste brezposelnih. Tako pokojnino dobivajo delavci.

Smrtna slučajna smrt, imeli tu dva v enem tednu. Dne 20. julija je preminila dobro poznana rojakinja Frances Čuk, mati 7 otrok. Drugi je bil pa tudi družinski oče Andrej Mlekush. Oba sta bila člana naše Jednote in oba sta bila okrog 50 let stara.

Naše društvo št. 99 JSKJ ima zdaj tri bolnike. Joseph Troha se je po treh mesecih povrnil iz bolnišnice in se zdaj zdravi doma. Bolezen je položila na posteljo F. Zust. Nagloma se je moral podati v bolnišnico Frank Likovič, ki se je poškodoval na očesu. To so dokazi, kako potrebno je, da se človek zavaruje pri dobri podporni organizaciji, dokler je zdrav in v pravi starosti.

Našo JSKJ smemo za mirno vestjo vsakemu priporočati za pristop. Posebno priporočljivo je 20-letno zavarovanje za mlade člane. Naša organizacija lahko svojim članom prav tako dobro ali še boljše postreže kot vsaka zavarovalna družba.

Piknikov imamo letos dovolj na našem pikniškem prostoru Portman's Grove. Vsako nedeljo se vrši tam piknik enega ali drugega naselbine.

Člani in članice društva sv. Frančiška, št. 99 JSKJ, ki niso bili na zadnji seji, naj upoštevajo, da je naložen društveni assement po 5 centov mesečno do konca tega leta.

In še na nekaj želim opozoriti člane, kateri težko zmagujejo svoje assemente. Člani, ki so spremenili svoje stare police v našt "AA", si lahko izposodijo potrebne vsote za pokrivanje assementov od Jednote, in sicer na rezervno svoje police. Seveda naj se s tem ne čaka do zadnjega tedna, ampak član naj pride k meni dovolj zgodaj, da pišem po potrebne listine na glavni urad. Vsak ve, da pošta tja in nazaj nekaj časa vzame, assement pa mora biti poslan glavnemu blagajniku pravočasno. Prosim, da člani to upoštevajo. Sestrski pozdrav! — Za društvo št. 99 JSKJ:

Frances Koritnik, tajnica.

Conemaugh, Pa. — Zelo ne rad se poslužim kolone v glasilu Nova Doba, da opozorim članstvo k boljše plačevanju njihovih assementov. Precej je članov, ki popolnoma ignorirajo točki 499 in 500 v enotnih pravilih. Res je, da je bilo po starih pravilih bolj težavno plačevanje assementov, ker tedaj so isti morali biti plačani do 25. dne v mesecu. Ker je pa zadnja konvencija uvidela, da imajo društveni tajniki v resnici preveč težko, je spremenila omenjeno točko tako, da mora biti assement plačan do zadnjega dne v mesecu. Zdi se mi, da veliki članov ne čita pravil, posebej ne točki, ki se nanašata na plačevanje assementov. Gotovo je, da imamo slabe čase in je zelo težko plačevati in vse strani. Pomniti je pa tudi treba, da člane ne izbira samo ene članice in jim dela preglavice, temveč smo približno vsi enako prizadejni. Odvisno je vse, kako v boljših časih, ko imamo več zaslužka, gospodarimo in razpolagamo z denarjem. Gotovo to je vsakega posameznika briga. Nikomur ne smemo predbacivati, kako je živel ali kako živi. Mi vsi vemo, da na splošno delavec nima takega življenja in razvedrila, kot bi ga moral imeti. Dolžnost vsakega posameznika člana pa je, da gleda, da ima društveni assement plačan do zadnjega dne v mesecu. Ni pravilno, da se zanaša na društvenega tajnika, da

bode on gledal, da bode assement plačan in vse v redu. Mnogokrat se pripeti, da je veliko članov v družini, pa nobeden nima časa, da bi prinesel assement plačat.

Vsak se mora navaditi, ako hoče biti član društva, da mora tudi skrbeti zanj. So tudi člani, od katerih pričakujem assement, pa me vprašajo za posojila na njih certifikate. To je vse dobro, ali vsak tak član, ki vidi, da ne bode mogel plačati assementa, mi mora to prej sporočiti, da zamorem ob pravem času izposlovati posojilo zanj.

Torej naj si vsak zapomni, da zadnji dan v mesecu mora biti assement plačan, ako ne, se bodem moral ravnati po pravilih. Sedaj se ne more nobeden izgovarjati, da nima denarja za assement, kajti kdor je v stiskah, naj vpraša za posojilo na certifikat, in kdor se ni premenil certifikata, to lahko stori, nakar si takoj lahko izposodi denar na certifikat.

Torej končno vas še enkrat opozorim na točno plačevanje assementov in upam, da mi ne zamerite, kajti jaz moram delo vršiti po društvenih sklepih.

Za društvo Sv. Alojzija, št. 36 JSKJ:

Joseph Turk, tajnik.

Denver, Colo. — Tem potom naznanjam članstvu društva sv. Jožefa, št. 21 JSKJ, da bo naše društvo skupno s društvom Colorado Sunshine, št. 201 JSKJ, priredilo veliko veselico oziroma piknik v proslavo 40-letnice. Ta prireditev se bo vršila 3. septembra na vrtu Doma slovenskih društev. Ker bo to gotovo zadnja letošnja prireditev na prostem, so člani že zdaj vabljeni, da si omenjeni dan določijo za poset tega skupnega piknika dveh društev.

Pripravljeni odbor obeh društev je pridno na delu, da bo poskrbel kar najboljšo postrežbo. Omenjene proslave se bo udeležil tudi naš glavni tajnik Anton Zbaničnik.

Podrobnosti poročam prihodnjič. Za sedaj naj povem le toliko, da bo za tisto priliko vrtu lepo razsvetljen in gostje bodo lahko na vrtu uživali razna okrepčila ali se zabavali z razgovori in plesom. Brhke strežajke bodo skrbale, da nikomur ne bo treba lakote ali žeje trpeti. Prepričan sem, da bo vsak zadovoljen, ki se omenjene prireditve udeležijo. Torej, člani in rojaki tega okrožja, prihranite si dan 3. septembra za poset našega piknika na vrtu Doma slovenskih društev v Denverju! Bratski pozdrav! — Za društvo št. 21 JSKJ:

Frank Okoren, tajnik.

Waukegan, Ill. — Tem potom se v imenu društva lepo zahvalim vsem posetnikom, ki so se udeležili našega piknika, prireditve 24. julija v proslavo 40-letnice. To naj velja za tukajšnje člane in goste, kakor tudi za one iz Chicago, Joliet in drugod. Ob sličnih prilikah bomo skušali zunanjim društvom naklonjenost povrniti, ako bo mogoče.

Od strani našega društva sv. Roka, št. 94 JSKJ, je bila udeležba na pikniku zelo slaba. Pri drugi slični priliki naj se naloži kazni na take člane, ki se društvene prireditve ne udeležijo, ne da bi imeli za to važen vzrok. Člane našega društva pozivam, da se v večjem številu kot običajno udeležijo prihodnje seje 14. avgusta. Zdjendar nikomur časa ne manjka. Vsaj parkrat na leto bi se spodobilo, da bi se vsak član udeležil društvene seje, če mu je sploh kaj za društvo. Naše seje se vršijo v S. N. Domu vsako drugo nedeljo v mesecu in se pričnajo ob 9. uri popoldne. Na svidenje 14. avgusta! — Za društvo št. 94 JSKJ:

Anton Stanovnik, tajnik.

Chisholm, Minn. — Članice društva Sloga, št. 230 JSKJ, na

znanjam, da se bo naša redna mesečna seja vršila 18. avgusta ob 8. uri zvečer, in sicer v prostorih tajnice. Vzrok za spremembo zborovalnega prostora je popravljanje prostorov, v katerih običajno zborujemo. Torej 18. avgusta se bo vršila naša seja pri tajnici. Sestrski pozdrav! — Za društvo št. 230 JSKJ:

Mary Zurga, tajnica.

Chicago, Ill. — V Waukegan gremo. Tako smo sklenili in tako se je tudi zgodilo. Lepo ste nas je bilo in prav dobro smo se imeli. Sobrat Louis Zefran, naš slovenski pogrebnik, je imel s seboj kamero in nas je slikal in vedno takrat, ko smo najmanj pričakovali. Ako si govoril s kakšno žensko, gotovo te je vjel. Da bi ga koklja brenila. Morebiti mu je eden ali drugi odvetnik obljudil "komišen", ako bo kakšen business z "divorce", pa ne bo nič kruha iz te moke in mi smo vse vzeli za "špas" in smo hvaležni sobratu Zefranu, da toliko žrtvuje za naša društva. Upam, da bo članstvo to tudi upoštevalo.

Omenjene slike s piknika v Waukeganu in tudi druge, ki jih je posnel ob eni ali drugi priliki, bo sobrat Zefran kazal v cerkveni dvorani na West 22nd Place in Wolcott Ave. (preje Lincoln Street) v soboto, 20. avgusta, letos, točno ob pol-deveti uri zvečer (8:30 p. m.) to je takoj po seji društva Zvon. Seja se bo takrat pričela ob 7. uri in bo končana kmalo po osmi uri, nakar že danes opozarjam članstvo društva Zvon. Vstopnina k pridelavi slik je popolnoma prosta in je vabljen vsakdo, posebno pa članstvo J. S. K. J., ne oziiraje se h kateremu društvu spadate. Pridite torej vsi in pripeljite svoje prijatelje, posebno tisti, ki ste bili v Waukegan-u, bodite gotovo navzoči. Ne pozabite tretjo soboto, to je 20. avgusta zvečer v cerkveno dvorano. Bratski pozdrav!

John Gottlieb, pred. dr. št. 70, JSKJ.

Hastings, Colo. — Novo društvo JSKJ, ki je bilo tu ustanovljeno, je dobilo iz glavnega urada št. 233 (ne 223, kakor je bilo zadnjič pomotoma označeno.) Torej, da ne bo kakih zmešnjav ali protestov: tukajšno novo društvo JSKJ ima št. 233. Bratski pozdrav!

John Lipeč.

Braddock, Pa. — Ta dopis bo kratek, pa lahko velikega pomena zame. Dne 8. avgusta se moram namreč podvreči operaciji v Braddock bolnišnici. Zdravniki so ugotovili, da mi je potrebna operacija na dveh straneh. Če bodo noži močnejši kot moja telesna odpornost, potem je to moj zadnji dopis in moj zadnji pozdrav članom. Če hom pa jaz močnejši, kar upam, se pa spet kmalu oglašim.

V društvih zadevah naj se člani za enkrat obračajo še na stari naslov. Če bo kaj spremembe, bodo že moji nasledniki sporočali. Bratski pozdrav!

Martin Hudale, tajnik društva št. 31 JSKJ.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje z 2. strani)

ska vlada preseliti ves vladni aparat in vse važne industrije iz Hankowa bolj v sredino dežele, tako, da si Japonci ne bodo dosti opomogli, četudi se jim posreči zavzeti Hankow. Podaljšali si bodo le svojo vojno fronto. Ki je že zdaj neprijetno dolga in marsikje ne posebno močna.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je 4.50
Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovine.
Unijsko delo — zmerne cene
6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio

RUSI IN JAPONCI

Med Rusi in Japonci se že od srede julija vršijo manjši boji na meji Sibirije in japonske vladne države Mančukuo. Poročila o uspehih na eni in drugi strani si nasprotujejo. Vsekar pa se menda Japoncem zdi, da ne morejo voditi uspešne vojne na dve strani, to je s Kitajci in Rusi, in so apelirali na rusko vlado za mirno poravnavo obmejnega spora. Glasom poročil iz Moskve so Rusi pregnali Japonce s spornega ozemlja. Maksim Litvinov, ruski komisar zunanjih zadev, je opozoril japonskega poslanika Sigemitsuja, da se ruska vlada v bodoče ne bo posluževala protestov z ozirom na obmejne incidente, ampak bo odgovorila nanje z orožjem. Japonci si lahko zagovarjajo mir, toda ne po svojih pogojih.

CENE KART

ZA POTOVANJE V STARI KRAJ SO NIZJE PO 23. JULIJU

Ako ste namenjeni potovati v kraj, plašite nam po poljsnili.
Cene denarnih posiljil
Vaša denarna posiljila bo v staram kraju hitro in točno izvršena, ako jo pošljete potom naše firme.
za \$ 5.00 200 Din za \$ 6.35 50 Lir
za 11.65 500 Din za 12.25 100 Lir
za 23.00 1000 Din za 25.50 500 Lir
za 45.00 2000 Din za 57.00 1000 Lir
Pošiljamo tudi v U. S. dolarjih. — V slučaju nujnosti izvršujemo nakazila po brzojavnem pismu in direktnem kablu.

Notarski in drugi posli
V zadevah notarskih listin, dediščin, dote, prodaje posestev, tožbe in drugih starokrajških opravkih je v Vašo korist se obrneta na:
LEO ZAKRAJŠEK
GENERAL TRAVEL SERVICE INC.
302 EAST 72nd STREET
NEW YORK, N. Y.

SVILNATE ZASTAVE, slovenske zastavne trakove z društvenimi napismi, prekoračnice in regalice.
URE, prstane, demante, zlatnino in srebrnino, dalje Zenith in Spartan radio i.t.d.
Vzorec in pojasnila pošljim brezplačno.

IVAN PAJK (PIKE)
24 MAIN ST.
CONEMAUGH, PA.

Važno za vsakoga

KADAR pošiljate denar v stari kraj KADAR ste namenjeni v stari kraj KADAR želite koga iz starega kraja KADAR prodajamo za vse boljšo paritavo po najnižji ceni, in seveda tudi na vse leto.

Potniki so z našim posredovanjem vedno zadovoljni.
Denarne posiljke izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55 100 Din	Za \$ 6.35 50 Lir	Za \$ 2.55 100 Din	Za \$ 6.35 50 Lir
Za 5.00 200 Din	Za 12.25 100 Lir	Za 5.00 200 Din	Za 12.25 100 Lir
Za 7.20 300 Din	Za 17.50 150 Lir	Za 7.20 300 Din	Za 17.50 150 Lir
Za 11.65 500 Din	Za 25.50 500 Lir	Za 11.65 500 Din	Za 25.50 500 Lir
Za 23.00 1000 Din	Za 57.00 1000 Lir	Za 23.00 1000 Din	Za 57.00 1000 Lir
Za 45.00 2000 Din	Za 107.50 2000 Lir	Za 45.00 2000 Din	Za 107.50 2000 Lir

Ker se cene sedaj hitro menjajo, pri plačilu ne sme podvrežiti spremembam pri plačilu. Pošiljamo tudi denar brezovno in izročimo v plačilu v dolarjih.
V Vašem lastnem interesu je, da plačate predno se drugje poslužite, za cene in pojasnila.

Slovenic Publishing Co.
(Glas Naroda — Travel Bureau)
216 West 18 St. New York, N. Y.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebnostne in društvene vloge.

Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEND. 5670

August Kollander
6419 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio
v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listine za vse prekomorske parnike;
POSTILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.